

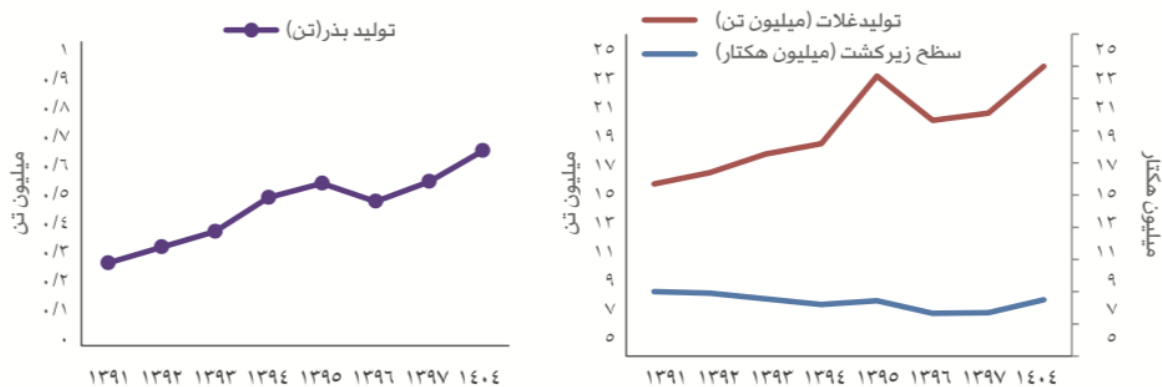

ارتقای کیفی صنعت بذر با رتبه بندی واحدهای تولیدکننده بذر غلات

موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال*

بیان مسئله

بدلیل اهمیت استراتژیک غلات، تولید آنها بخشی از اساسی ترین موضوعات بخش کشاورزی کشور می باشد. یکی از مهمترین نهادهای مورد نیاز تولید غلات "بذر" است. گردش مالی تولید بذر غلات در کشور سالانه بیش از ۱۰۰۰ میلیارد تومان می باشد. تولید بذر غلات در کشور، نظامی "پارانه محور" است که بدلیل عدم وجود فضای رقابتی، فاقد مکانیسم انگیزشی مناسب برای افزایش کیفیت بذر می باشد. بنابراین، برای رشد و رقابت بخش خصوصی در عرصه صنعت تولید بذر کشور، ضروری است مکانیسمی تعریف شود تا واحدهای دارای توانمندی بیشتر در عرضه بذر با کیفیت بالا، حمایت شوند و بستر مناسبی برای رشد کیفی و کمی آنها فراهم گردد. این مکانیسم، همان طراحی نظام رتبه بندی واحدهای تولیدکننده بذر غلات می باشد.

روند تغییرات سطح زیر کشت، تولید غلات (سمت راست) و بذر غلات در کشور (سمت چپ)

معرفی دستاورد

با توجه به اهمیت ضرورت ایجاد انگیزه و رقابت سالم بین واحدهای تولیدکننده بذر غلات در کشور، موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال اقدام به طراحی و پیاده سازی نظام رتبه بندی کیفی واحدهای تولیدکننده بذر غلات نموده است. در این نظام، شاخص های کمی و کیفی یک واحد ممتاز و همچنین نوع مشوق های انگیزشی تعریف شده است. بنابراین، امکان رتبه بندی و تعیین جایگاه شرکت های تولیدکننده بذر غلات امکان پذیر شده است. بدین ترتیب، یک واحد تولیدکننده بذر علاوه بر آگاهی از امکانات و ویژگی های یک شرکت ممتاز، جایگاه خود را در آن مقیاس بدست می آورد. در این رتبه بندی، چهار عامل مورد ارزیابی و سنجش قرار می گیرند که در شکل زیر ارائه شده اند.

فرایند تجاری سازی دستاورد

نظام رتبه بندی واحدهای تولیدکننده بذر غلات، نخستین بار در سال ۱۳۹۴ شروع و تاکنون به شکل اجرایی و میدانی، سالانه بیش از ۲۹۰ واحد خصوصی و دولتی تولید بذر غلات را ارزیابی و رتبه بندی نموده است.

هم اکنون نیز دور دوم رتبه بندی، مورد بازنگری قرار گرفته و در حال اجراست. در حال حاضر حدود ۲۹۰ واحد بخش خصوصی و دولتی تولید بیش از ۵۰۰ هزار تن بذر گندم و بیش از ۵۰ هزار تن بذر جو در سه طبقه پرورشی، مادری و گواهی شده را بر عهده دارند و نظارت بر آنها در قالب نظام رتبه بندی در حال اجراست.

پتانسیل اقتصادی و اثر بخشی

